

BOSNA I HERCEGOVINA
APELACIJSKI SUD BRČKO DISTRINKTA
BOSNE I HERCEGOVINE
Broj: 96 o I 140059 23 Gž
Brčko, 17.7.2023. godine

Apelacijski sud Brčko distrikta Bosne i Hercegovine u vijeću sastavljenom od sudaca Maide Kovačević kao predsjednice vijeća, Roberta Jovića i Srđana Nedića kao članova vijeća, u ovršnom predmetu tražiteljice ovrhe E.Š. iz B., zastupana po opunomoćeniku Dragani Vuković, odvjetnici Kancelarije za pravnu pomoć Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, protiv ovršenika M.D. iz B., zastupan po opunomoćeniku Ameru Ramiću, odvjetniku iz Brčkog, radi naplate novčanog potraživanja, odlučujući o žalbi ovršenika izjavljenoj protiv rješenja Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, broj 96 o I 140059 21 I od 12.1.2023. godine, na sjednici vijeća održanoj dana 17.7.2023. godine, donio je sljedeće

RJEŠENJE

Žalba ovršenika M.D. iz B. se ODBIJA i rješenje Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine broj 96 o I 140059 21 I od 12.1.2023. godine POTVRĐUJE.

Obrazloženje

Rješenjem Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine (u dalnjem tekstu: prvostupanjski sud) broj 96 o I 140059 21 I od 12.1.2023. godine odbijen je prigovor ovršenika M.D. iz B. izjavljen protiv rješenja o ovrsi od 1.2.2022. godine, kao i prijedlog ovršenika o promjeni predmeta ovrhe, te u konačnom i zahtjev ovršenika za troškove sastava prigovora.

Protiv navedenog rješenja ovršenik M.D. iz B. (u dalnjem tekstu: ovršenik) je pravovremeno izjavio žalbu zbog „povrede odredaba postupka, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i pogrešne primjene materijalnog prava“, u bitnome navodeći da je sud bio dužan pozvati sve suvlasnike na izjašnjenje o predmetu ovrhe shodno odredbi članka 86. stavak (3) Zakona o ovršnom postupku, te da je ovršenik pokrenuo postupak fizičke diobe nekretnine koji bi se mogao okončati civilnom diobom, a prodajom cjelokupne nepokretnosti bila bi cijena znatno veća u odnosu na prodaju suvlasničkog dijela ovršenika. Naveo je da mu je povrijeđeno pravo na dom u smislu odredbe članka 81. stavak (5) Zakona o ovršnom postupku, u svezi sa člankom II 2 Ustava Bosne i Hercegovine na temelju koje se izravno primjenjuje Europska konvencija o zaštiti ljudskih prava i temeljnih sloboda. U konačnom je istakao da je prvostupanjski sud nepravilno odbio njegov prijedlog za promjenu predmeta ovrhe. Predložio je ovom sudu da žalbu uvaži, prvostupanjsko rješenje ukine i „istovremeno ukine i sve izvršne

radnje sprovedene u ovom predmetu a da istovremeno obaveže tražioca izvršenja da izvršeniku nadoknadi troškove izvršnog postupka“.

Tražiteljica ovrhe E.Š. iz B. (u dalnjem tekstu: tražiteljica ovrhe) je u odgovoru na žalbu izrazila protivljenje žalbenim razlozima i navodima ovršenika i predložila je ovom sudu da žalbu ovršenika odbije kao neutemeljenu i nastavi ovršni postupak.

Nakon što je ispitao prvostupanjsko rješenje u smislu odredbe članka 341. a u svezi sa člankom 358. Zakona o parničnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Brčko distrikta Bosne i Hercegovine“ broj 28/18 i 6/21, u dalnjem tekstu: Zakon o parničnom postupku ili ZPP), a u svezi sa odredbom članka 23. stavak (1) Zakona o ovršnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Brčko distrikta Bosne i Hercegovine“ broj 39/13 i 47/17 i 2/21, u dalnjem tekstu: Zakon o ovršnom postupku ili ZOP), ovaj sud je ocijenio da žalba ovršenika nije osnovana te je odlučio kao u dispozitivu ovog rješenja iz razloga koji slijede.

Rješenjem o vrsi Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine broj 96 o I 140059 21 I od 1.2.2022. godine određena je ovrha na prijedlog tražiteljice ovrhe protiv ovršenika a na temelju ovršne isprave – presude Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine broj 96 o P 029086 17 P 2 od 27.12.2018. godine, potvrđene presudom Apelacionog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine broj 96 o P 029086 19 Gž 2 od 31.7.2019. godine u stavnima III, IV, V i VI, te na temelju presude Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine broj 96 o P 029086 17 P 3 od 13.11.2020. godine, potvrđene presudom Apelacionog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine broj 96 o P 029086 21 Gž 3 od 28.4.2021. godine u stavnima I, II i V, radi naplate duga u ukupnom iznosu od 12.719,50 KM sa zakonskom zateznom kamatom počev od 15.3.2011. godine do isplate, kao i troškova ovršnog postupka. Ovrha je predložena i dozvoljena na suvlasničkom udjelu ovršenika od 1/3 u nekretnini bliže označenoj u prijedlogu za ovrhu.

Protiv rješenja o vrsi ovršenik je pravovremeno izjavio prigovor (sadržinski u bitnome istovjetan kao i izjavljena žalba protiv pobijanog rješenja prvostupanjskog suda) te je postavio zahtjev za naknadu troškova na ime nagrade odvjetniku za sastav prigovora u iznosu od 842,40 KM.

Prvostupanjski sud je prigovor ovršenika ocijenio neutemeljenim i pobijanim rješenjem ga odbio, uz obrazloženje da suvlasnički dio nepokretnosti može biti samostalan predmet ovrhe, a kako je ovrha predložena upravo na suvlasničkom udjelu nekretnine, onda sud nije bio u obvezi da traži izjašnjenje suvlasnika po pitanju da li su suglasni da cijela nekretnina bude predmet prodaje. Očitujući se na navod iz prigovora vezan za pokrenuti postupak fizičke diobe nekretnine (predmet ovrhe), sud cijeni da pokrenuti postupak ne utječe na postupak fizičke diobe, jer bi u slučaju prodaje cijele nepokretnosti, tražitelj ovrhe svakako bio u pripadajućem redu za naplatu potraživanja. Prvostupanjski sud dalje obrazlaže da nema povrede prava na dom ovršenika i njegove obitelji, s obzirom da se shodno članku 81. stavak (5) Zakona o ovršnom postupku, nekretnine za stanovanje ne smatraju stvarima koje su nužne za zadovoljavanje osnovnih životnih potreba ovršenika i osoba uzdržavanih od strane istog. U konačnom sud obrazlaže da zahtjev za promjenu predmeta ovrhe nije utemeljen iz razloga što ovršenik

uz zahtjev nije podnio potreban dokaz o pravima koja polaže na predmetno motorno vozilo.

Odluka prvostupanskog suda je pravilna.

Prije svega, ovaj sud smatra bitnim naglasiti da nisu utemeljeni navodi iz žalbe ovršenika da sud nije u ovom postupku pribavio suglasnost suvlasnika za prodaju idealnog dijela ovršenika i da takvo postupanje predstavlja smetnju za dozvoljavanjem i dalnjim provođenjem ovršnog postupka. Ovo iz razloga što je odredbom članka 86. stavak (2) Zakona o ovršnom postupku propisano da suvlasnički dio nepokretnosti može biti samostalan predmet ovrhe u pogledu kojeg se na odgovarajući način primjenjuju pravila ovog zakona o ovrsi na nepokretnostima, pa kako je u konkretnom slučaju u svezi nepokretnosti bliže opisane u prijedlogu za ovrhu uspostavljeno suvlasništvo (idealni suvlasnički dio) i kako su predmetne nekretnine u suvlasništvu (i) ovršenika sa dijelom od 1/3, odnosno kako konkretan idealni suvlasnički dio nepokretnosti u skladu sa ranije spomenutom odredbom članka 86. stavak (2) Zakona o ovršnom postupku može biti samostalan predmet ovrhe, onda nije niti postojala obveza prvostupanskog suda da pribavi suglasnost suvlasnika za prodaju idealnog dijela ovršenika u smislu stavka (3) članka 86. ZOP-a (drugačija bi situacija bila da je tražitelj ovrhe, ovršenik ili drugi suvlasnik tražio da se na prodaju ponudi, ne samo suvlasnički dio nego i cjelokupna nepokretnost, a što nije situacija u konkretnom slučaju), kako to neutemeljeno u žalbi navodi ovršenik.

Dalje, ovaj sud nalazi irrelevantnim one žalbene navode ovršenika u kojima ukazuje „da je već pokrenut postupak fizičke diobe predmetne nekretnine, pa bi isti uticao na ovaj izvršni postupak“. Naime, ovaj sud podsjeća da je postupak diobe stvari na kojoj postoji suvlasništvo moguć na dva načina, kako fizičkom tako i civilnom diobom. Fizička dioba ne bi bila od utjecaja u ovoj pravnoj stvari, obzirom da se ovaj ovršni postupak vodi na idealnom suvlasničkom udjelu ovršenika od 1/3, a ne i na nekretnini kao cjelini. Civilna dioba se vrši kada fizička dioba nije moguća i u naravi predstavlja prodaju cjelokupne stvari iz čije prodajne cijene se namiruju svi suvlasnici, shodno veličini svog suvlasničkog udjela. U tom smislu, ni civilna dioba ne bi imala utjecaja na odluku u ovoj pravnoj stvari, obzirom da bi se tražiteljica ovrhe svakako namirila iz dijela prodajne cijene koji bi pripao ovršeniku kao suvlasniku, tim prije što iz rješenja Registra zemljišta Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine broj 096-o-DN-22-001847 (1682/22) od 12.4.2022. godine proizilazi da je dozvoljena zabilježba ovrhe u ZK ulošku broj ... k.o. B. 1, na 1/3 dijela nekretnina M.D. iz B., upisanih u A listu. U tom smislu, valja napomenuti i da je odredbom članka 41. stavak (1) Zakona o ovršnom postupku propisano da sud ne može prekinuti ovršni postupak da bi sačekao odluku nadležnog suda ili drugog tijela o prethodnom pitanju, pa tako ni odluke u izvanparničnom postupku glede fizičke diobe predmetne nekretnine.

Pored navedenog, ne stoje ni žalbeni navodi ovršenika o povredi prava na poštivanje doma (u dalnjem tekstu: pravo na dom). Više je razloga za ovakav zaključak ovog suda.

Točni su navodi ovršenika da je odredbom članka II stavak (2) Ustava Bosne i Hercegovine određeno da se Europska konvencija o ljudskim pravima i temeljnim slobodama i njeni protokoli (u dalnjem tekstu: EKLJP) izravno primjenjuju u Bosni i Hercegovini i da imaju prioritet nad svim ostalim zakonima, baš kao što su točni navodi ovršenika da se kroz odredbu članka 8. EKLJP-a štiti i pravo na dom. U tom smislu, zainteresirana osoba ukoliko traži zaštitu svog prava na dom, dužna je prije svega argumentirano ukazati zbog čega predmetni objekat za nju predstavlja dom u konvencijskom smislu i zbog čega bi oduzimanje tog stambenog objekta od nje (prinudna prodaja, iseljenje, rušenje i slično) za istu značilo gubitak jedinog prostora za stanovanje u konvencijskom smislu. Takvi navodi, pored toga što moraju biti argumentirani, moraju biti učinjeni i vjerovljatnim (prva pretpostavka).

Pored navedenog, za potrebe pružanja zaštite prava na dom u smislu konvencijskog prava, kao druga neophodna pretpostavka, ukazuje se postojanje kolizije između, s jedne strane prava javne vlasti da vrši svoje ustavom, zakonom i drugim propisima predviđene prerogative i s druge strane (određenog) prava pojedinca, u ovom slučaju prava na poštivanje doma. U takvim situacijama, država sa svojim institucijama (neovisno o kom obliku organiziranja javne vlasti se radi) stoji naspram pojedinca i njegovih prava i kod takvog stanja stvari dužna je, u smislu odredbe članka 1. EKLJP-a, na svojoj teritoriji, jamčiti svim osobama uživanje prava i sloboda zagarantiranih normama konvencijskog prava.

Slijedom navedenog, prema sudskoj praksi Ustavnog suda Bosne i Hercegovine i Europskog suda za ljudska prava u Strazburu (vidi presudu u predmetu Vrzić protiv Hrvatske, predstavka broj 43777/13, presuda od 12.7.2016. godine), redoviti sudovi su u obvezi provesti test razmjernosti (prvo pitanje: Da li je miješanje zasnovano na zakonu?; drugo pitanje: Da li je miješanje usmjereni na postizanje „legitimnog cilja“? te treće pitanje: „Da li je miješanje bilo nužno u demokratskom društvu?“), pa u slučaju da je na sva tri pitanja odgovor pozitivan, zaključak bi bio da u tom slučaju nema povrede ovog konvencijskog prava.

Međutim, ovaj sud nalazi da u konkretnom slučaju, naspram prava ovršenika na poštivanje prava na dom ne стоји nijedna institucija državne ili druge javne vlasti, nego pravo druge fizičke osobe (tražitelja ovrhe) na namirenje svojih potraživanja (koja proizilaze iz pravomoćnih sudskeih odluka i za koja dugovanja je ovršenik nesporno znao), tj. egzistira kolizija dva privatna interesa, pa kada je to tako i polazeći od zakonske pretpostavke da je zakonodavac pri zakonskom normiranju postupka ovrhe već proveo test razmjernosti, pa tako i kod određivanja prava i obveza koje tražitelj ovrhe i ovršenik imaju u ovršnom postupku, uključujući i pravo ovršenika da se postupak ovrhe ne provodi na određenim stvarima i pravima (a koja zaštita ovršenika se ne odnosi na nekretnine za stanovanje u smislu odredbe članka 81. stavak (5) ZOP-a), to ovaj sud, nije mogao izvesti zaključak da je u konkretnom slučaju došlo do povrede članka 8. EKLJP-a na način kako to ovršenik žalbom neutemeljeno ukazuje.

Naposljetku, pravilno je prvostupanjski sud odbio i ovršenikov prijedlog za promjenu predmeta ovrhe. Odredbom članka 89. stavak (1) Zakona o ovršnom postupku propisano je da ovršenik može u roku od osam dana od dana dostavljanja rješenja o

ovrsi predložiti da se ovrha odredi na drugom predmetu ovrhe. Uz prijedlog ovršenik je dužan dostaviti dokaz o svom pravu na drugom predmetu ovrhe na temelju kojeg je na tom predmetu moguće odrediti ovrhu protiv ovršenika. Iz citirane zakonske odredbe proizilazi da ovršenik nije postupio po zakonskoj obvezi, jer je uz prijedlog dostavio kopiju prometne dozvole za motorno vozilo, a iz kog dokaza nesporno proizilazi da isto nije registrirano na ovršenika, nego na drugu osobu (E.J.). Ovakvim postupanjem, ovršenik nije dokazao svoje pravo koje polaže na predmetnom motornom vozilu, a što je bilo nužno da bi se prijedlog mogao prihvati.

Stoga je valjalo žalbu ovršenika odbiti i prvostupansko rješenje potvrditi, na temelju članka 357. stavak (1) točka b) Zakona o parničnom postupku, u svezi sa odredbom članka 23. stavak (1) Zakona o ovršnom postupku.

PREDSJEDNICA VIJEĆA

Maida Kovačević